

Monumentnummer*: 508684

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 januari 1998
Kadaster deel/nr 82780/72

Woonplaats* Slappeterp
Gemeente* Waadhoeke
Provincie* Fryslân

Kadastrale gemeente* Berlikum
Sectie* D
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 512

Omschrijving**

Inleiding

De KERK met TOREN te Slappeterp is in 1926-1927 gebouwd in opdracht van de Kerkvoogden van de Nederlandse Hervormde Gemeente Schingen-Slappeterp. De rode zandstenen gedenksteen in de toren, boven de deur, vermeldt: "Deze kerk is gebouwd ten jare 1926, Kerkvoogden waren M. de Vries, Admin., E. Hiemstra Jzn. en J. Sipma De eerste steen gelegd door Trijntje E. Hiemstra en Klaaske J. Sipma". Het gebouw staat op de terp, op de plaats van de oude kerk. De naar het oosten georienteerde kerk wordt omringd door een verhoogd KERKHOF waarop eenvoudig grafmonumenten staan, die overigens van lokaal belang zijn. Een grindpad loopt vanaf een IJZEREN HEKrestant aan de westzijde in een lus om de kerk en kerkhof heen. Kerk, kerkhof en terp vormen een ruimtelijke eenheid. De kerk is gebouwd in traditionele, streek-eigen bouwtrant, volgens het ontwerp van architect H.H. Kramer te Leeuwarden. Annemer was L. Breuker uit Menaldum.

Omschrijving

De éénbeukige kerk heeft een pseudotransept in het midden en een vierkante toren aan de oostzijde, die centraal tegen de voorgevel is geplaatst. Het uit lichtbruine, bezande bakstenen opgetrokken gebouw wordt gedekt door een samengesteld zadeldak van zwart geglazuurde Hollandse pannen; de toren door een zadeldak van zwart geglazuurde Hollandse pannen tussen topgevels, die door pironen worden bekroond. Alle torengewels worden door een groot spaarveld versierd, dat aan de bovenzijde door een tandlijst wordt afgesloten. Aan de oostzijde een houten deur met daarboven een gemetselde vierkantige lijst waarin de gevelsteen is geplaatst. Hierboven een verticaal venster met glas-in-lood en, onder de twee galmgaten, het uurwerk waarvan de wijzerplaten uit keramische

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tableaux bestaan. In de gevel aan de west-zijde zit het contemporaine (1927) mechanische keramische uurwerk met daar-boven twee galmgaten en in de gevels aan de noord- en zuidzijden drie verticale vensters met glas-in-lood, het uurwerk en de twee galmgaten. Alle galmgaten zijn van zes galmborden voorzien. Boven het uurwerk bevindt zich de klok. In de (oostelijke) voorgevel van de kerk, zijn aan weerszijden van de toren twee verticale vensters met glas-in-lood aangebracht.

De achtergevel (westelijke gevel) wordt versierd door een licht uitspringende arm met blinde topgevel en een uitgemetseld rookkanaal. De zijgevels zijn -op de ingangspartij (een dubbele houten ingang deur) aan de oostzijde van de zuidelijke gevel na- gelijk opgebouwd. In het midden de arm van het pseudotransept, die door een topgevel wordt bekroond. Hier zitten drie smalle verticale vensters met glas-in-lood. Aan weerszijden van het pseudotransept twee vensters met glas-in-lood. Het gekleurde glas-in-lood bestaat overal uit geometrische motieven.

Het INTERIEUR is origineel, zowel qua indeling als qua inrichting en meubilair. Vanaf de zuidelijke ingang is een klein portaal te betreden, waar zwarte en witte tegels liggen. Dit geeft toegang tot een tweede portaal, vanwaar de toren te betreden is. Tegen de muren een lambrisering van geglazuurde okerkleurige bakstenen, die ook voor de overige lambrisering van het kerkinterieur zijn gebruikt. Boven de ingang bevindt zich een orgelgang met houten leuning met panelen-decoratie. Het éénklaviers orgel is in 1927 gemaakt door de firma Bakker en Timmenga. De ribben van het gewelf worden aan de onderzijde opgevangen door de beeldhouwde symbolen van de vier evangelisten, die waarschijnlijk het werk zijn van W.C. Brouwer. Origineel zijn o.m. het houten podium, de stoelen, de houten banken en de tekstborden.

Waardering

De Nederlands Hervormde Kerk met kerkhof en hekwerk te Slappeterp is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- voor de geschiedenis van de architectuur;
- als uitzonderlijk voorbeeld binnen van het oeuvre van de architect door de toepassing van een traditionele, streekeigen bouwtrant;
- vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek;
- vanwege de architectonische gaafheid van exterieur;
- vanwege de architectonische gaafheid van het interieur;
- vanwege de situering op de terp, verbonden met de functie binnen de structuur van het dorp;
- vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met de bodemgesteldheid en de structuur van het dorp;
- voor het aanzien van het dorp;
- in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de dorpse en landschappelijke omgeving.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Religieuze gebouwen

Begraafplaats en -onderdelen

Erfscheiding(D)

Kerk en kerkonderdeel

Kerkhof

Toegangshek

Kerk